

Ekspert hinnang

Saaja: Sven Aasa

17.09.2019

Käesolevaga esitan ekspert hinnangu Saarde valla tuuleenergeetika arenduspiirkonna P16 tuulepargi rajamisega kaasnevast mõjust väike-konnakotkale ja teistele piirkonnas pesitsevatele röövlindudele.

Kokku võtvalt soovitatakse kindlasti loobuda P16 arenduspiirkonnas kõige põhjapoolsema tuuliku püstitamisest.

Arenduspiirkond P16 polnud maakonnaplaneeringu koostamise ajal väike-konnakotka elupaigana registreeritud, kuid 2019. aasta juunis teatati sellest piirkonnast mõnede röövlinnupesade leidmisest ja pesad kontrollis üle Kotkaklubi liige Raivo Endrekson.

Üks uutest pesadest, mis kontrolliti osutus väike-konnakotkale kuuluvaks (suled pesamaterjali sees). Teised kaks pesa olid hiireviu omad. Kõik kolm pesa olid 2019. aastal ka asustatud, väike-konnakotka pesa siiski poegadeta. Väike-konnakotkas lendas juuni lõpus samas pesametsa kohal ja naabruses olevate põldude kohal.

Arvestades varem jälgimisseadmete abil saadud andmetega, kasutavad väike-konnakotkad saagialadena eelistatult püsirohumaid (karjamaid ja niitusid). Neid kasutakse kogu pesitsusperioodi jooksul, kui konnakotkad Eestis viibivad. Samas viljapõlde kasutatakse intensiivselt lühikese aja jooksul viljakoristuse ajal ja vahetult peale seda. Ja saagikoristuse ajaks lendavad konnakotkad kohale ka kaugemalt kui tavapärase kodupiirkond. Seega suurem tõenäosus tuulikute mõjutatud saada on pesapaigale lähemal. Mõju võib avalduda füüsilise kokkupõrke kaudu tuulikulabadega (reeglina surmav) või varem kasutatud toitumisalade vältimise kaudu. Viimasel juhul oleneb naaberalade näriliste saagikusest, kuivõrd tuulikute ehitamine mõjutab piirkonnas pesitsevat väike-konnakotka paari.

P16 arenduspiirkonna põldudel kasvatatakse valdavalt teravilja. Selle tõttu võib eeldada, et seal lähedal pesitsevad konnakotkad käivad sageli saagijahil kuskil kaugemal. Kuna sealsele konnakotkale pole jälgimisseadet paigaldatud, siis me täpsemalt seda ei tea. 2019. aastal ilma poegadeta kohalikud väike-konnakotkad oma saagialasid ei näidanud, viljakoristuse järel polnud neid arenduspiirkonnas näha, kuid üks väike-konnakotkas toitus 2 km loode suunas värskest koristatud viljapõllul.

Vähem ohustatud kolmanda kategooria liigi hiireviu pesitsemine arenduspiirkonna P16 põhjaosa naabruses täiendab soovitus loobuda P16 kõige põhjapoolsema tuuliku ehitamisest. See ei välista tuulikute mõju röövlindudele, kuid vähendab seda.

Ekspert hinnangu esitas:

Urmas Sellis

5034799

urmas@kotkas.ee